

ธรรมะปฏิถันถาร

เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเยี่ยมหลวงปู่เป็นการส่วนพระองค์ เมื่อทั้งสองพระองค์ทรงถามถึงสุขภาพอนามัย และการอยู่สำราญแห่งอิริยาบถของหลวงปู่ ตลอดถึงทรงสนทนารธรรมกับหลวงปู่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปจฉาว่า

“หลวงปู่การละกิเลส นั้น ควละกิเลสอะไรก่อน”

หลวงปู่ถวายวิสัชนาว่า

“กิเลสทั้งหมดเกิดรวมอยู่ที่จิต ให้เพ่งมองดูที่จิต อันไหนเกิดก่อน ให้ละอันนั้นก่อน”

หลวงปู่ไม่ฝืนสังขาร

ทุกครั้งทีล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์เสด็จเยี่ยมหลวงปู่ หลังจากเสร็จพระราชกรณียกิจในการเยี่ยมแล้ว เมื่อจะเสด็จกลับ ทรงมีพระราชดำรัสพูดท้าวว่า

“ขออาราธนาหลวงปู่ดำรงขันธอยู่เกินร้อยปี เพื่อเป็นที่เคารพนับถือของปวงชนทั่วไป หลวงปู่รับได้ไหม”

ทั้งๆ ที่พระราชดำรินี้เป็นสัมมาวจีกรรม ทรงประทานพรแก่หลวงปู่โดยพระราชอัธยาศัย หลวงปู่ก็ไม่กล้ารับ และไม่อาจฝืนสังขาร จึงถวายพระพรว่า

“อาตมาภาพรับไม่ได้หรอก แล้วแต่สังขารเขาจะเป็นไปของเขาเอง”

ปรารภธรรมะเรื่องอริยสัจสี่

พระเถระฝ่ายกัมมัฏฐานเข้าถวายสักการะหลวงปู่ในวันเข้าพรรษาปี ๒๔๕๕ หลังฟังโอวาทและข้อธรรมะอันลึกซึ้งข้ออื่นๆ แล้ว

หลวงปู่สรุปใจความ อริยสัจสี่ให้ฟังว่า

“จิตที่ส่งออกนอก เป็นสมุทัย
ผลอันเกิดจากจิตที่ส่งออกนอก เป็นทุกข์
จิตเห็นจิต เป็นมรรค
ผลอันเกิดจากจิตเห็นจิต เป็นนิโรธ”

สิ่งที่อยู่เหนือคำพูด

อุบาสกผู้คงแก่เรียนคนหนึ่งสนทนากับหลวงปู่ว่า

“กระผมเชื่อว่า แม้ในปัจจุบันพระผู้ปฏิบัติถึงขั้นได้บรรลุมรรคผลนิพพานก็ยังมีอยู่ไม่น้อย เหตุใดท่านเหล่านั้นจึงไม่แสดงตนให้ปรากฏ เพื่อให้ผู้สนใจปฏิบัติทราบว่าท่านได้บรรลุถึงคุณธรรมนั้นๆ แล้ว เขาจะได้มีกำลังใจและมี ความหวัง เพื่อเป็นพลังแรงความเพียรในทางปฏิบัติให้เต็มที่”

หลวงปู่กล่าวว่า

“ผู้ที่เขาตรัสรู้แล้ว เขาไม่พูดว่าเขารู้แล้วซึ่งอะไร เพราะสิ่งนั้นมันอยู่เหนือคำพูดทั้งหมด”

หลวงปู่เตือนพระผู้ประมาท

ภิกษุผู้ช่วยด้วยความประมาท คอยนับจำนวนศีลของตนแต่ในตำราคือ มีความพอใจภูมิใจกับจำนวนศีลที่มีอยู่ในกำมือ

ว่าคนนั้นมีโอกาสถึง ๒๒๗

“ส่วนที่ตั้งใจปฏิบัติให้ได้นั้น จะมีสักกี่ข้อ”